

Ny slåtterteknik för fraktionering av vallen i två kvaliteter

Slåttervallar för mjölkkor skördas ett flertal gånger varje år för att nå bästa näringsmässiga kvalitet. Det innebär höga skördekostnader och ofta också minskad totalskörd genom att förstaskördens avkastningspotential inte utnyttjas till fullo. Å andra sidan är det önskvärt med ett foder med lägre smältbarhet för många djurkategorier, t.ex. sinkor och hästar.

I det här projektet har vi undersökt om det finns biologiska förutsättningar för att vid slåtter dela upp vallgrödan i olika höjdfraktioner. Detta skulle ge en mer lättsmält och energität del för mjölkkor och en del med lägre smältbarhet som passar för andra djurkategorier. Vi har genomfört provtagningar i sortförsök med timotej och ängssvingel. Grödan har delats upp i fyra höjdfraktioner vars näringsinnehåll har analyserats.

Resultaten för timotej visar att näringsvärdet ökade stegvis för varje 10 cm-skikt, från det lägsta (8–18 cm) till det högsta (>38 cm). Koncentrationen av omsättbar energi var därmed 1,4–2,0 MJ/kg ts högre i det översta skiktet och råproteinhalten var 61–100 g/kg ts högre. Vid skörd i full axgång fanns 39 % av torrsbstansskörden i den näringsrika toppfraktionen och kvaliteten var där i det närmaste densamma som om hela grödan skördats före axgång 8–12 dagar tidigare.

Resultaten visar att det finns en potential att sortera fram en högre kvalitet i vallgräs, om det går att lösa tekniskt. Det kan betraktas som ett sätt att dela upp skörden för olika djurkategorier, men också som ett sätt att bredda skördeönstret för vallfoder av hög kvalitet.

Foto: Elin Lindén

Läs mer

Eriksson, T., Gonda, H., Andresen, N., Nilsdotter-Linde, N. 2020. Ny slåtterteknik för fraktionering i två näringskvaliteter vid vallskörd. Vallkonferens 2020. Inst. för växtproduktionsökologi, SLU, Rapport nr 30, 41-44.

Regional jordbruksforskning för norra Sverige, RJN

Norra Sverige är ett av de nordligaste områden i världen där jordbruk bedrivs. Detta ger unika förutsättningar för produktion av livsmedel.

Generellt för norra Sverige gäller att mer än 90 % av den utnyttjade åkerarealen används till odling av vall och fodersäd. Skördarna härifrån bildar basen för den produktion av mjölk och kött som utgör ryggraden i det norrländska jordbruket.

Regional jordbruksforskning för norra Sverige (RJN) är ett FoU-program som funnits sedan år 1996. Under perioden 2021 -2023 ska forskningen inriktas på att

- utveckla bärkraftiga produktionssystem som leder till en ökad produktion och lönsamhet i det norrländska jordbruket. Forskningen ska ge underlag för en hållbar intensifiering av produktionen, med inriktning på produkter som motsvarar konsumenternas behov och önskemål.
- utveckla områdesspecifika produktionsmetoder för biobaserade råvaror som hållbart bidrar till livsmedelsförsörjningen, lokalt, regionalt, nationellt och globalt, att miljömålen uppfylls och som främjar cirkulära livsmedelssystem.
- ge förutsättningar för produktion av råvaror av hög kvalitet för livsmedelsindustri och annan biobaserad industri.
- utveckla robusta produktionssystem för att klara den pågående klimatförändringen, som förväntas ge större variationer i vädret under växtsäsongen och mellan olika år.
- öka samverkan mellan akademi och intressenter för skapande av mervärden inom jordbruket

Samarbetspartners

SLU, VH- och NJ fakulteterna
 Fodercentralen
 Hushållningssällskapet i Jämtlands, Norrbotten/Västerbottens och Västernorrlands län
 LRF, norra Sverige
 Lantmännen
 Länsförsäkringar i Jämtland, Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland
 Norrmejerier
 Piteå kommun
 Region Norrbotten
 Swedbank

Stiftelsen Lantbruksforskning är medfinansier

Kontaktpersoner för RJN

Lars Ericson, Länsstyrelsen Västerbotten, lars.ericson@lansstyrelsen.se
 Margareta Emanuelson, SLU, margareta.emanuelson@slu.se

Mer information

Regional jordbruksforskning för norra Sverige, RJN
www.slu.se/rjn